

تەنبايى و پەرتبۈۈنى رەھلە شەئىرى (گوناھى ئا) سەھلە مەھەممەددا . . نووسىنى / ئەھتە قەرداخى

سەھلە مەھەممەد يەكەنە لەو شاعىرە فەرمانەش كراوانەى ئەھە كە لە ناوہەندى رەشەئىرى ئەھەدا غەدرەكى زەرى لەكراوہ، رەنگە بەشەكى ئەو غەدر لەكردنە پەيوہەندى بە لاوازى ئاستى رەخنەى ئەدەبى كوردىيەوہ ھەبەت، بەشەكەى تەرىشى ئەوہەيە كە ئەم شاعىرە بە خەى پىاۋەكى شەرمەن و بە ھەپەيە، لە كاتەكدا كەسانەكى زەرى كە ئاستى شەئىرىان زەرى لە دواى ئەم شاعىرەوہەيە بەھەم خەيان بەھەپەن ھەم ناوہەندى رەشەئىرى كوردەش لەبەر نەبوۈنى ھىچ پەوانەيەكى داھەئەنەن و لەبەر نەبوۈنى ھىچ پەوانەيەكى رەشەئىرى و ئەخلاقى تىايدا بەندگەى خەى بە ئەو كەسانەى كە بە پەھەوانەى سەھلە مەھەممەدوہەن دەخاتە كارو لە ھەموو مۇناسەبەو بارودەخەكدا لە پەشەوہو لە رىزى يەكەمدا دايان دەنەت. بەھەم لە راستىدا ئەو جەگا پەدانە ناتوانەت كەسانى بە بەرھەم و گەورەكراو لەسەر بنەمايەك كە دوورو نەزىك پەيوہەندى بە داھەئەنەوہ نىيە بەكات بە ناو و شووناسى داھەئەنەن پە بەخەشەت. ھەروەك بە پەھەوانەوہ كەسى داھەئەنەر ئەگەر لە ئەستاشدا پەشت گۈبەخەت و فەرمانەش بەكەت، ئەوا ناتوانەت بە ھەتەھەتايە بەخەتە پەراوہەوہ چۈنكە داھەئەنەن و بەرھەمەئەنەنى زىندو و تاكە بنەمان كە دەتوانن شووناس بە خاوەنەكەيان بەخەشەن. بە ھەرحا شەئىرىان نووسەر و يان ھونەر مەندى داھەئەنەر و بەرھەم ھەئەنى وەكو سەھلە مەھەممەد ئەگەر لە قەناغەك و تەنەنەت ھەتە خەيشان لە زىاندان فەرمانەش بەكەن ئەوا دەبە بزەنەن زىندوۈى بەرھەمەكانەن زىندوۈى ئەوان بە قەناغە دوورو درەز دەپارەن.

سەھلە مەھەممەد لە ناوہەراستى خەفتاكەنى سەدەى رابردوۈوہ بەردەوامە لە شەئىر بەاوكردنەوہ. لەم دوايەنەدا كەى بەرھەمەكانى لە ديوانەكدا بە ناۋى (سەرم پەيەتى لە سەبەر) بە چاپ گەيانەد. يەكەنە لە خەسەتە ديارەكانى ئەم شاعىرە ئەوہەيە كە بەواى بە چەنەتەى و ئاستى داھەئەنەن ھەيە نەك بە چەندەتەى و ئامادەبوۈنى رەزانە. ھەر لەسەر ئەو بنەمايەش ئەگەر سەئىرى كەى بەرھەمەكانى ئەم شاعىرە بەكەيت ئەوا بەمان دەردەكەوۈت كە دەچەتە رىزى گروپەكى ديار لە

شاعیرانی داهه نهری کورد که له دیارترینیان ئهحمده ههردی و ئه نوهر قادر محهمه دو سواره ی ئه لڤانی زاده و محهمه د عومهر عوسمان و پاشانیش ئهم دهت. ئه گهر به وردی سهرنجی شیعره کانی سهلاح محهمه بدهین ئهوا به مان دهرده که و بهت که سهرباری بوونی خهیا و ههستیاریهکی دهه مه نه نه، ئهم شاعیره ههروا به ئاسانی و به ساده یی مامه به له گه زمان و و نه و م سیکا و جوانکاری ناکات، به به کو په ده چته که چه ندین جار زمان و و نه و بنیادی ههرده قه کی په داچوونه وه بکات تا ده گاته ئه وه ی که فته ی بداته بهرده می خو نه نه. له ده دا هه و ده ده یین خو نه نه وه یه کی هه مه لایه نه ی (گونا هه ئا) بکه یین که یه که له شیعره کانی سهلاح محهمه دو له سا ی 1996 دا نووسیوو ته و له لایه هه (36 به 41) ی دیوانه که یدا به ناوی کرد ته وه. ناو نیشانی ئهم شیعره له دهسته واژه یه که په کها ته وه که بریتیه له ناوو ئاوه به ناو. ناوه که خه ی واته گونا وه کو وشه یه که مانای ئاشکرای خه یی هه یه که مانایه کی گشتیه و له راستیشدا وشه یه کی نه گه تیفه چونکه له ئاستی یه که مدا گونا هه هاوواتای تاوانه وه ههرکه ئهم وشه یه ده بیستین خهیا مان به ئه وه ده چته که تاوانه که ئه نجام درابته. به نام له ناو نیشانی ئهم شیعره دا گونا به ئاوه به ناوی (ئا) وه سف کراوه. ئه مهش مانای ئه وه یه که ئه وه وه سف ج به رو سروه شتی گونا هه که دیاری ده کات، به نام له راستیدا له سنووری ناو نیشانه که دا نازان ته ئه وه ده لاله ته ی که ئا هه ی ده گر ته چیه هه ره وهش واده کات که شووناسی راسته قینه ی ئه وه گونا هه ئاشکرا نه به ته. به یه له ده دا ناو نیشانه که به ج ده هه یین و شه ده بینه وه به ناو په کها ته ی ده قه که به و ئوم ده ی له میانیه ی شیکردنه وه ی ده قه که وه هه مانای راسته قینه ی ئه و ناو نیشانه بد زینه وه هه له دوا ی پرسیاره کانی ده قه که و چ نه ته ی ئاراسته کردنیان بگه یین به مه بهستی ده ست نیشان کردنی جیهان بینی گشتی ده قه که.

چرکه ی کات خولی ده م (با) یه
 سه رم دوا ی ئهم گو به اوه تا هه، یه هه رایه
 کام ره گا ئه مباته وه ما
 کام په نه ره په رده ی عیشقی،
 ته م ئه ئا ؟
 ده رگا کان یاسا و به شه ن
 ئه خه به به نی ده مم و
 جگهره ی په نه شله کانم ئه گرن
 ئهم شه قامه باریکه ی هه موو شه و
 وه که ئه سپه کی به وه فا ج به نا هه

بـ نی سـ زی دایکم و
چه قـ ی قسه تیژه کانی لـ هـ هـستـ
من ئەچمه ناوه وهو
ئەویش تا چاو بـ کا ره شه
وهك لـك گهـ ان
من ئەچمه دهره وهو

ئەویش ئاـ هـ وهك راموسان.

شاعیر لـ ره دا باسی خودی خـ یی و مه سه له تاییه تیه کانی خـ ی ده کات که
دهشـ ئەوهش یهـ کـ له سه ره کی ترین بنه ما کانی به ره هم هـ نانی شاعر
بـ تـ له ده ستـ کی شاعر هـ که دا سه لاح باسی زه مهن ده کات که چـ ن دهـ وات
به تاییه تی له کاتـ کدا که وای نیشان ده دات کاتی مهستی بـ تـ،
هه رچه نده له ئاستـ کی تر دا دهشـ وه های لـ کبده ی نه وه که مه بهستی
ئەوه یه که به گوـ ره ی مرـ فـ کات هیچ مانایه کی نییه و خودی مرـ فـیش
لهم ژیا نه دا رـ تینـ کی بـ مانا بهـ ده کات وه کو چـ ن مه ستـ کـ بـ بیر
لـ کرد نه وه و بـ ئاگایا نه دـ ت و دهـ واتـ ئەم شوـ نی خـ ی وه ها دیاری
ده کات که له دهره وه ی ماـ هـ که یه تی و دوای خوار د نه وه ی ئەوه ی که به
گوـ باوی تاـ ناوی ده بات ئیتر سه ری دهـ بـ ته پوره هه نگـ کی ئاـ زو
ده وروژـ ت به جـ رـ کی ئەوتـ دـ نیا نییه له وه ی که چـ ن ده گاته وه ماـ ی
خـ ی و چ رـ گایهـ که ده توانـ ت بیاته وه بـ ماـ هـ وهـ ههروهـ که دهشـ ماـ
هـ ما بـ ت بـ شوـ نی ئـ قره گرتن و حه وانه وهـ ئەوی ماندوو سه ر پـ له
هه راو ئاژاوه و ناکـ کی ئاره زوو ی ئەوه بکات که بگاته بارـ کـ تیایدا
بـ حـ ته وه و له و باره ئاـ زو نا هه مواره رزگاری بـ تـ.

ئەم دسان به جـ رـ کـ له گومانه وه ده پرسـ ت له باره ی ئەو رـ گایه ی که
ده گه یه نـ ته وه ماـ هـ وه یان ده یگه یه نـ ته بارـ کی سه قامگیرو پـ له
ئارامیـ ههروهـ که پرسیار له وهش ده کات ئایا دهشـ که سـ کـ هه بـ تـ لهم
باره ئاـ زه دا یان له و هـ منی و ئارامیه ی که ده یه وـ ت پـ ی بگات
ههستی بـ ئەم بکاته وه و خـ شه ویستی پـ بـه خـ شـ تـ ئەمهش ئەو باره
دهروونییه که تیایدا گومان و نیگه رانی ئەوی شاعیر دهرده که وـ تـ.
دیاره ئەوهش ئاشکرایه که یهـ کـ له پایه گرنگه کانی دا هـ نان ئەو
گومان و ههست به نیگه رانی کرد نه یهـ له کاتـ کدا که ئەم بهم باره
دهروونی و ههستیاره ی خـ یه وه به ئومـ دی گه یشتن به ئارامی و
سه قامگیری و حه وانه وه ده جوـ تـ، بهـ ام له هه مان کاتدا پـ ی وایه له
به ردهم ده رگا کانی گه یشتن به ئارامی و سه قامگیریدا یاساو و
لـ پرسینه وه هه یهـ لـ پرسینه وه له وه ی که بـ چی بـ نی گوـ باوی تاـ ی لـ
دـ تـ، لـ پرسینه وه له وه ی که بـ چی په نجه کانی جگه ره له ئامـ زـ ده که نـ.
که واته لـ ره دا هه رچه نده ماـ وه کو جـ گایهـ که بـ حه وانه و ئارمی و
سه قامگیری باس ده کـ ت له هه مان کاتدا جـ گایهـ کیشه بـ لـ پرسینه وه و

ٻـ ڪوشتنی ئازادیہ کانی ٿو. ٿوہشی کہ ٿم دہخاتہ بہردہم
 پرسیارہوہ دہرگای ما ٿوہیہ. ٿمہش لہ ئاستی نہ بینراودا ٿو
 دہلالہ تہ بہرہم دہ ٺٺ سہرباری ٿوہی کہ ما ٺ لہ ٻـ چوونی قسہ کہری
 شیعہ کہوہ شو ٺنی حہوانہوہو ٺارم گرتنہ، لہ ہمان کاتدا ما
 ج ٺگایہ کہ ٻـ ل ٺپرسینہوہو ٻـ بہدواداچوونی ٿوہی کہ ٿو چی دہکات
 و چ ٺ رہفتار دہکات. دیارہ ہر پرسیار ٺکی لہم ج ٺ رہ وہکو ج ٺ ر ٺ لہ
 خ ٺ ہ ٺقورتان لہ تایبہ تمندی ٿوہی دی دہردہ کہو ٺ تہ نانت ٺ کہر
 ٿو پرسیارہ لہ لایہن نزیکترین کہ سیشوہ ٺ ت کہ خ ٺ شہویست یان
 ہاوسہرہ کہی ٺ ت. ٿمہش لہ ئاست ٺکی تردا رووناکی دہخاتہ سہر ٿو
 ش ٺوازہ پہیوہندیہی کہ لہ ما ٺ ٺ کدا دوو کس لہ چوار چ ٺوہی
 خ ٺ زاندا ک ٺ دہکاتہوہو سرووشتی ٿو پہیوہندیہش ئاشکرا دہکات.
 شاعیر لہ لایہ کی ترہوہ باسی پہیوہست بوونی مر ٺ ٺ بہ شو ٺنہوہ دہکات
 ئیتر گرنگ نیہ ٿو شو ٺنہ چ ج ٺ رہ شو ٺ ٺ کہ. ٿوہی شاعیر باسی
 پہیوہندی خ ٺ ی و ٿو شہقامہ دہکات کہ شہوانی درہنگ و ز ٺ ربہی کاتیش
 بہ مہستی پایدا گہ ٺ اوہتہوہو لہوہش دہدو ٺ کہ ٿو شہقامہ بہ
 وہ فایہو ہہرگیز ٿم بہ ج ٺ ناہ ٺ ٺ ت. ہہرچہ ندہ ٺ مہ دہزانین کہ
 شو ٺ رہ گہز ٺکی ٻـ لایہ نہو ٿوہی مانا بہ شو ٺن دہ بہ خش ٺ مر ٺ ٺ
 خ ٺ یہ تی. ل ٺ رہدا شاعیر خاص ٺ تی مر ٺ ٺ یان تہ نانت ہند ٺ ٺاژہ ٺ بہ
 شو ٺن دہ بہ خش ٺ کہ خاوہنی وہ فایہ کی لہ رادہ بہدہرن. ٻـ نموونہ
 شاعیر شہقامہ کہ ہاوش ٺوہ دہکات بہ ٺسپ لہ وہ فاداریدا. ٺسپ و سہگ
 لہو ٺاژہ ٺانہن کہ وہکو ہ ٺمای وہ فایہ باس دہکر ٺن. کات ٺ ٺو ٺسپ
 سوارہی کہ لہ غارداندا ٺسپہ کہی شہکت و ماندو دہکات و بہ ر ٺ کہوت
 ٺسپہ کہ دہگل ٺ یان سوارہ کہ دہکہو ٺ تہ خوارہوہو پ ٺ ی لہ ٺاوزہ نکیدا
 دہم ٺ ٺ تہوہ، دہست بہ ج ٺ ٺسپہ کہ رادہوہست ٺ ت و بہ دیار سوارہ
 گلاوہ کہوہ دہم ٺ ٺ تہوہو بہ دواي خ ٺ ٺیدا رایناک ٺ ش ٺ نہوہکو ٺازاری پ ٺ
 بگات یان بمر ٺ ت. خ ٺ ٺگہر سوارہ کہ دہست بہ ج ٺ لہو گلان یان کہوتنہ
 خوارہوہیہدا بمر ٺ ت ٺوہا ٺسپہ کہ بہ دیار تہرمہ کہیوہ دہم ٺ ٺ تہوہو
 بہ ج ٺ ی ناہ ٺ ٺ ت. ٿمہش وہ فاو د ٺ س ٺ زی و ہ ٺ گری ٺم ٺاژہ ٺ لہ ٻـ مر ٺ ٺ
 نشان دہدات.

ٺم شہقامہ بہ ج ٺ ر ٺ گای خ ٺ یی لہ ہست و نہستی ٺمدا گرتوہ کہ
 ٻـ نی دایکی ل ٺ د ٺ ت. ٿمہش ئاستی قو ٺ ی خ ٺ شہویستی یان پہیوہست بوونی
 ٺم بہم ج ٺ گایہوہ نشان دہدات. لہ روویہ کی تریشوہ لہ ر ٺ گای وہسف
 کردنی شہقامہ کہوہ دہیہو ٺ پ ٺ مان ٺ ٺ ت ہہرچہ ندہ دایکی خاوہنی س ٺ زو
 خ ٺ شہویستیہ کی قو ٺ بووہ ٻـ ٺم بہ ٺام قسہ کانیشی کاریگہرو ہند ٺ
 جار پ ٺ دہ چ ٺ ت ٺازار بہخشیش بووبن ٻـ ی، کہ دہش ٺوہش لہو کاتانہدا
 بوو ٺ ت کہ ٺم سنوورہ کانی رووخاند ٺ ت و گہ ٺ ان و ر ٺ یشتن بہ دواي
 ویست و حہزہ تایبہ تہ کانی خ ٺ ٺیدا وہای ل ٺ کرد ٺ ت زیاتر ٻـ خ ٺ ی بژی

و بـباڪ بـت له دهورو بهر، لهم کاتانهشدا رووبهرووی جـرـك له رهځنهو سهرزه نشت کردن بووبـتهوه له لایهن دایکيهوه. ئـستا که له رووی یادوه ریپهوه دهگهـتهوه بـ رابردوو، یادوه ریپهکائی خـی لهگهـ شهقامه که دا دهـتهوه یاد لهگهـ ئه و یادوه ریاننهشدا دایکی و خـشهویستی و سـزو له ههمان کاتدا رهځنهو سهرزه نشتکردنه کانیشی یاد دهکهوـتهوه. لـره دا له ئاستی قوـی دهقه که دا ئه و دهلاله ته بهرهم دـت کاتـ مـرـف خـی ده داته دهستی زـرـك له خواست و ئارهزووه تایبه تیه کائی خـی، ئه و گومانی تیادا نیپه که روو بهرووی رهځنهو سهرزه نشتیش ده بـتهوه و رهنگه ههـندـ جار ئه و رهځانه تیژو کارگه ریش بن وه کو ده می چه قـ.

ئهم هه موو شهو بـم شه قامه دا دـتهوه و دواي مهست بوون به سهریدا تـپهـ ده بـت و سهرباری لـپرسینهوهی ده رگاگان بهـام ئهم ههر خـی دهکات به ژووردا. واته ژوورهوه یان ماـهوه ئهم له ئامـز دهکات و به و پـپهـش ئهم دهشارـتهوه یان ئهم به و بارهی خـپهوه دهچـته باری دیار نه مان یان خـشاردنهوهوه یان خـی له ئامـزی ماـهوه دا حهشار ده دات. ئهمی شاعیر به جـرـك وـنای شه قامه کهو خـی دهکات که شهوان ته نیا ههر ئهم به سهر ئه و شه قامه دا رـگا بکات. بـپه پـمان دهـت تا ئه و کاتهی که ئهم ده رگای ماـهوه دواي پرسیار لـکردن و لـپرسینهوه رـگای چوونه ژوورهوهی ده دات هاوده می راسته قینهی شه قامه که یه، بهـام که ئهم دهچـته ژوورهوه ئیتر شه قامه که بـ هاوده م و هاوـ دهـتهوه. کاتـ ئهم شه قامه که بهـجـ دهـت و له و ساتهی که خه ریکه دهچـته ژوورهوه سهرنج بـ دواي خـپهوه دهگـتهوه جگه له تاریکی هیچی تر نابینـت. ئه گهر گه یشتنی ئهوی شاعیر بـ ناو ژوورهوه بوونی ئه و بـت له ئـستادا ئه و شه قامه کهی دواپهوه بریتیپه له رابردووی ئه و که رابردوویه کی تاریکه واته مـژوویه که رووناکی تیادا نیپه ئهمهـش ئه و دهلاله ته هـدهـگـرـت که ئهم خاوه نی رابردوویه کی گهـش نیپه بهـکو به پـچهوانهوه خاوه نی رابردوویه کی تاریك و نائاشکراو نادیاره، که ئه مانهـش بهـگهی ئه وهن که ئهم له رابردوودا نهیتوانیوه ئاماده بوونی خـی بسهلمـنـت یان ئاماده بوونـکی ئه وتـی هه بـت له رابردوودا هه تا رابردووه کهی بـت رابردوویه کی خاوهن شووناس. دهـش په یوه نـدی ئهم و رابردوو رووبهـرـکی فراوانتری هه بـت و ئهم بریتی بـت له کـمه یان نه تهوه و رابردووش رابردووی کـمه یان نه تهوه بـت که له رووی ئاماده بوون و بنیاد نانی شارستانـپهوه بریتیپه له تاریکستان.

لـم گهـن من هاوـی شهوم

من ههره دوژمنی سهر سهختی

وـاتی بـ چاره ی خهوم

من و شسته

دوو تهرمی رهق و ناسکین

من و جگه له ئاوه کان

پاکه تی به تا و باسکین .

شاعیر ههوه دهوات زیاتر خای بناسنیت و بی ئهوه مه بهستهش له باره ی
خایه وه دهوات و له هه مان کاتیشدا داوایه کی گشتی بهرز دهکاته وه
که له وه ناچت دواواکاری بێت به قه د ئه وه ی که جگر که له دهر باین
بی زیاتر ناساندنی خای. ئه وه داوا دهکات که لای بگه ن و کهس خای
له کاروبارو ههس و کهوت و رهفتاری ئه وه هه نه قورتینیت؟ ئه مهش له
خایدا ئه وه ده لاله ته هه ده گریت که ئه م کهسه تیه دهیه وات خای خاوه نی
بوونی خای بێت و وه کو تاکه کهس هه موو شت کی له دهستی خایدا بێت.
ئه مهش جگر له بانگه شه کردنه بی بنیادنان و درووست بوونی تاکه
کهسی خاوه ن شووناس که تا کو ئستا له کمه گای ئمه دا بوونی نییه.
ئه می شاعیر وه ها خای پشکهش دهکات که هاوایی شه وه. ئه مهش دهش به
دوو ئاراسته ی جیاواز لکبدر ته وه که یه که میان ئه وه یه شه وه هه مای
تاریکی و نه زانیه. ئایا دهش شاعیر بانگه شه بی ئه وه بکات که ئه م
هاوایی نه زانی و تاریکی بێت؟ بگومان ئه م لکدانه وه یه بی
هاواییه تی ئه می شاعیرو شه و ناتوانیت رووبه ر کی ئه وت داگیر بکات
چونکه ناتوانین ته سه وری ئه وه بکه یین که ته نانه ت ک نه په رستترین
که سیش دان به وه دا بنیت که دست و خوازیاری شه وو تاریکیه.
لکدانه وه ی دووهم ئه وه یه که ئه می شاعیر خای پشتر باسی ئه وه
دهکات که چن شه وانی دره نگ دوا ی مه ست بوون به شه قامه کاند
ده گه ته وه که له و کاته دا ئه م تاکه هاوایی شاقامه کانه، که دهش
هه رچن خای به هاوایی شاقامه کان دهواته قه هم به هه مان شوه
گه انه وه ی شه وانی دره نگی خای جگر چژی پهبه خشت و بیکاته
هاوایی و دستی شه و. له روویه کی تریشه وه دهش شه وه ها
لکبدر ته وه که کاتی بیر کردنه وه و خورد بوونه وه و تمان بێت به
تایبه تی کات هه منی و خامشی با به سه ر هه موو شوین کدا ده کشت.
ئه گه ر واما ن دانا که ئه م لکدانه وه یان رووبه ر کی فراوانتر داگیر
دهکات ئه واما نی وایه شاعیر بیه خای به هاوایی شه و ده زانیت
چونکه له شه ودا ده توانیت بیر بکاته وه و ورد بته وه و رابم نیت
به رامبه ر به بوون و ژیان و هه موو شت کی ئه م گه ردوونه. ههروهک
دهش وه هایشی لک بدهینه وه که شه و کاتی شاردنه وه و هشاردان و
په رده له سه ر نانه. دهش شاعیر بیه هاواییه تی شه وی به لاوه په سه ند
بیت چونکه شه و ئه و کاته یه که هه موو شته کان به نه نی ده پار نیت.
ئه و ته نیا له شه ودا ده توانیت گوای تا بخواته وه و مه ستانه به
ئاره زووی خای و به ئازادی بی ترس له چاوی خه ک و له قسه ی خه کی

به شه قامه كاندا رځگا بکات. به واتا يه کي تر به لای ئه مه وه شو ئه و کاته يه که تيايدا ئه مه هست به ئازادی ده کات هر بځ يه ځای به هاوځای شو داده نځت.

له لایه کي تره وه شاعیر له وه ده دوځت که بځ چي ئه مه هاوځای شو وه واته هځکاری سهره کي ئه و په یوه ست بوونه ی ځای به شو وه وه ئاشکرا ده کات، که ئه ویش چځژ وه رگرته له مانه وه و شونځوونی واته ئه مه چځژ له وه وه رده گرځت که له شه وی پځ له نه ځنی و هځمنی و خامځشیدا نه نوځت. ئه مه له کاتځکدا دځستی شو وه ، له به رامبه ردا نه یارځکی سهرسه ختی وځاتی بځچاره ی خه ویشه. به ځام ئه وه ئاشکرا نییه ته نیا له شه ودا نه یاری خه وه یان به گشتی له خه و بځزاره یان له بنه ځه تدا نه یاری وځاتی خه وه که ئه ویش مانا يه کي جیاواز ده به خځت. چونکه کاتځ وشه ی خه و له گه ځ وځاتدا لځک ده درځن مانا يه کي تر به ره مه ده هځنین که ئه ویش بریتیه له دواکه و تووی و سستی و نا کارایی و مانه وه له جوغزځکی داخراو و گځشه گیردا به جځرځکی ئه و تځ که هیچ ویست و ئاره زو و خولیا يه کي کارکردن و به ره و پځشه وه چوون و رابوونه وه له ئارادا نه بځت. ئه گهر به م باره یاندا لځکدانه وه ی ئه و ده ربځینه بکه ین ئه و شاعیر له ئاستځکی قوځدا باسی گځځانکاری و رابوونه وه و به ره وه پځشه وه چوون ده کات که ئه مه ش له گه ځ ئه و باری تځځامان و خور دبوونه وه و بیر کردنه وه یه دا ده گونجځت که شاعیر باشتړین کات بځ ئه و مه به سته به شو ده زانځت.

ئه مه جارځکی تر ده گه ځځته وه بځ باس کردنی بوونی ځای له شه ودا واته ئه و شه وانه ی که دره نگانځ له دوا ی مه ست بوون به ته نیا به شه قامه چځځ وه ځځه کانی شاردا ده گه ځځته وه و له وه شدا ځای هاوشځوه ده کات له گه ځ شځسته و جځگه له ئاوه کاندای. ئه مه ځای و شځسته کان وه کو یه ک ده بینځت که هر دووکیان وه کو دوو تهرمی رهق و ناسکن. ئه وه ئاشکرایه که شځسته کان پځکها ته یه کي رهق و بځگیانن و به ته نیشته شه قامه کاندای وه کو تهرم راکځشراون، ئه میش ځای ده کاته هاوځای ئه و شځسته مردووانه. لځره دا ئه و پرسیاره سهر هځده دات ئایا چ ده لاله تځک له پځشتی ئه مه هاوشځوه کردنه وه به ره مه دځت؟ بځگومان ئځمه ده زانین که شځسته کان تاکه ئه رکځکی ساده یان له ئه ستځیه که ئه ویش ئه وه یه پیاده ره وه کان به سهر یاندا ده رځن و ئه مانیش واته شځسته کان هیچ پرسځکیان پځنه کراوه هه تا بزانه رځت ئایا به وه رازین که رځژانه هه زاره ها که س پځ بنځن به سهر پځشتیادا. لځره دا ده رده که وځت که شځسته کان پځکها ته یه کي پځ پیادا نراون واته به رکارځکی به رده وامن و هه میشه کاریان له سهر ده کرځت و ئه مان هیچ کاردانه وه یه کیان نییه. ئه می شاعیر ځای هاوشځوه ده کات له گه ځ ئه مه شځستانه دا واته مه به سته تی بځځت منیش وه کو شځسته کان له ئاستی یه که مدا تاک و

ته نیام، منیش وه کو شسته کان تهرم کی راکشاوی ب ههست و گیانم ک
 دت ده توانت پم پیدادا بنت، منیش وه کو شسته کان ناکارام
 وهه میشه کارم له سهر ده کرت بهواتایه کی تر شاعیر دهیه و ت بت
 هرچن شسته کان بهرکار کی بهرده وامن منیش بهرکار کی بهرده وامن و
 له واقعی ک مه ایته و له در ژهی زیادا له بری ئه وهی بکهر بم و
 کار له سهر واقع و له سهر دهورو بهر بکهم و بنیاد بنتم و بهرهم
 بهنم، هاوش وهی ئه و شسته ب گیانانه پم پیدادا دهنرت. ب گومان
 ئه م گوزارشت کردنه ی سهلاح محهمه د گوزارشت کردن کی راستگ یانه یه له
 بوون و چاره نووسی مرتف له سهرزه مینه ی واقع که ر ژانه هه موومان
 ده بینین که چ سووکایه تیه ک بهو بوونه وه ره ده کرت که ناوی مرتفه و
 وه کو شسته کان پی پیدادا دهنرت و برسی ده کرت و ده چه وس نرت ته وه و
 ده خر ته زیندانه وه و یاری به ههست و کهرامه تی ده کرت و دوا جاریش
 به د ندانه ترین ش واز ده کوژرت. بهواتا هرچن شسته کان پ بیان
 پیدادا دهنرت مرتفیش به چه ندین ش وازی ج راو ج رو ترسناکتر له پ
 پیدادا نان، پی پیدادا دهنرت.

جار کی تر شاعیر خ ی هاوش وه ده کات له گه ج گه له ئاوه کاندای که
 چن هردووکیان پاکه تی به تان. ئه مهش ئه وه دهرده خات که شاعیر
 دهیه و ت پمان بت هرچن پاکه تی به تان هیچ ناوهر ک گوههرو
 ماهیه ت کی نییه، منی مرتفیش به هه مان ش وه ب گوههرو ب به هاو
 ب ناوهر کم. ئه مهش زیاتر ناکارایی و بت توانایی مرتف نشان
 ده دات له بهرده می چاره نووس کی ترسناک و نادیاردا که ئه م خ ی
 ناتوانت هیچ دهور کی هه بت له دیاری کردن و دهست نشان کردنیدا
 که ئه ویش چاره نووسی ترسناکی مردنه یان چاره نووسی سووکایه تی کردنه
 به بوون و به کهرامه تی مرتفانه ی. مرتف له بهرده می ئه و چاره نووسه
 تا هدا هنده ب دهسه اته وه کو پاکه تی به تان وایه که چن ره شه با
 ده یف ن و ناتوانت هیچ بهرگریه ک بکات. کهواته ل ره دا شاعیر
 پمان ده بت راسته ئه می مرتف له ز ر کاتدا خ مان به ه زو وه کو
 سهروه ری ئه م سهرزه مینه دهرده خه یین و ده مانه و ت وای نشان بده یین که
 خاوه نی هه موو ه زو توانایه کین به ام له راستیدا له بهرده م
 حه قیقه تی مردندا ب دهسه ات و ناکاراین و هیچ شت کمان پ
 ناگ درت.

تیر ئه ندازه به ئا ب وه کان
 ئه مشه و شووشه ی خه یایی ناسکیتان شکان
 من چیم پییه

زیاتر له چه پک فرم سک و
 له دوو لاقی قورسی له زیان به ج ماو

• • • • •

لاشه م بده نه وه دهست
 تا بيه مه ناو حه شارگه
 ما ٲٲكى تاريك وهك
 قورگ ٲكى فٲٲنراو له سوارچاكي دهنگ
 من ترپه ي باران ئه مگر ٲٲ
 من (با) خٲشه ويستی هه موو
 ما ه رووخوا وه كان
 بٲ هه واري رٲحم دٲٲ
 من شه ما ٲيش ئه توان ٲٲ
 كٲٲه كه ي هٲزم بشك ٲٲ
 من شه ما ٲيش ئه توان ٲٲ بمگر ٲٲ.

شاعير دواي ئه وه ي كه شهواني درهنگ به مهستی يان به ههر جٲٲكى تر
 به تهنيا به شه قامه چٲٲه كاندا رٲگاي ما ٲه وه له بهر دهگر ٲٲ، له وه
 دهچ ٲٲ كه كه سان ٲٲ رٲگايان ٲٲ گرتب ٲٲ به ٲٲيان ده ٲٲٲ ت ئٲه وه ئه مشه و
 شووشه ي ناسكيتان شكاندو خٲيشي وه ها ٲٲشكهش دهكات كه ئه م خاوه ني
 هيچ نيه جگه له فرميسك و له دوو لاقى قورسى له ژيان به جٲماو. به
 واتا ئه م سهرزه نشتي ئه و تير ئه ندازانه دهكات كه ئه و شه وه خه يا ٲٲ
 ناسكى ئه ميان شٲواندوه كه وه كو ئه وه وايه شووشه ي خه يا ٲٲيان
 شكاندب ٲٲ. ئه مهش ناسكى و ههستيارى خه يا ٲٲى ئه و دهرده خات. ههروهك
 رايشي دهگه يه نٲٲ كه ئه م جگه له و خه يا ٲٲه ناسكه شت ٲٲكى ترى ئه وت ٲٲ
 نيه ته نانه ت قاچاكانيشي قاچى ئاسايى نين هه تا بتوان ٲٲ به
 شٲه وه يه كى سرووشتي رٲگايان ٲٲ بكات. ئيتير بٲ ده بٲ كه سان ٲٲ هه بن
 رٲگا به م بگرن له كات ٲٲكدا ئه م كه سٲكى په پووله ئاسايه و هاوده مى
 شه قامى چٲٲى شه وو شٲسته ي وه كو تهرم راكشاوو جٲگه له ئاوى
 درٲٲركشاوى ته نيشت شه قامه كانه؟ هه موو ئه م وه سفانه ي كه ئه م بٲ خٲى
 دهكات ناكارايى و نا بكه رٲتى ئه م دهسه لم ٲٲنن كه له ئاست ٲٲكى
 فراوانتردا ده شٲ ئه و نوٲنه رايه تى هه موو ئه وانه بكات كه خاوه ني
 ههست و خه يا ٲٲ و رٲٲٲكى مرٲى وه كو ئه من. كه ده شٲ له ئاست ٲٲكى
 ته و او گشتى تردا هه موو مرٲٲفايه تى بگر ٲٲته وه.

شاعير دواي ئه وه ي كه تير ئه ندازه كان له شه و ٲٲكى درهنگى سهرشه قامدا
 رٲگاي ٲٲ دهگرن، ٲٲيان ده ٲٲٲ كه ئه م خاوه ني هيچ نيه هه تا رٲگاي
 ٲٲبگرن. به يه داوايان لٲ دهكات كه لاشه يى بده نه وه. لٲره دا ئاماژه ي
 ئه وه هه يه كه لاشه يان لٲ داگير كردب ٲٲ. ديسان ههر لٲره دا
 دابه شبوون ٲٲ له ٲٲكهاته ي كه سٲتى ئه ودا دهرده كه و ٲٲ كه ئه ويش له
 نٲوان لاشه و رٲحيدايه يان له نٲوان ٲٲكهاته ي فيزيكى و ٲٲكهاته ي
 مه عنه وى ئه ودايه، له و دابهش بوونه شدا رٲٲح يان ٲٲكهاته ي مه عنه وى
 با ٲٲ دهسته و ئاماده بوونى هه يه و ده دو ٲٲ و ئه و خاوه ني ٲٲكهاته ي

فيزځك يان لاشه يه. ئه مې شاعير داوا دهكات كه لاشه ي بده نه وه تاكو بيباته وه بڼو چوار ديواري ماڼۍ كې تاريك، ماڼۍ كې خامښ و بڼو ده ننگ. ئه مې كه سټيه يان ئه مې رځه ي كه شهوانه به ته نيا به شه قامه كاندا رځگا دهكات پڼو دهچټ له بڼو ته ي جهسته يه كدا بڼو له بري نه وه ي كه ويسته فزيكي و بايڼۍ لځجيه كاني بڼو دابين بكات، ده يه وټ بيباته وه بڼو چواري ديواري ژوورځكي خامښ و بڼو ده ننگ له وځدا به ندي بكات. كه واته دهش لځره دا وه هاي لځكې بده ينه وه مهرج نيه نه و ژووره داخراوه يان نه و ماڼۍ خامښه ي كه له دهقه كدا باس ده كرټ بوويه كي ماديانه ي هه بڼو، به ځكو دهش بوويه كي مه عنه وي بڼو و بريتي بڼو له و زيندانه گشتيه ي كه داب و نه ريت و كه لتوورو ئاين بڼو جهسته ي داناوه و جهسته ناتوانټ نه و ويست وئاره زووه بايڼۍ لځجي و غه ريزه بيانه ي ځي جڼبه جڼ بكات كه به شځكن له بووني سرووشتي نه و. ئه ستا رځح يان كه سټي مه عنه وي قسه كهرې شيعره كه كه دهش به شاعير ځي شې ناوي ببه ين هه وځده دات نه و جهسته يه به هځمني و به بڼو ده ننگي بمڼنه ته وه بڼو نه و مه به سته ش باشترين شت نه وه يه كه سهركو تي بكات به وه ي كه بيباته وه بڼو چوار ديواري داخراوو خامښي ژوورځك يان ماڼۍ كې. شاعير بڼو نه مې كاره ي كه ده يكات پاساوو بيانووي ځي يه هه يه به وه ي كه نه مې كه سټي كه تاغه تي نه و ململان و گځرمه و كځشانه ي نيه و كه سټي كي هه ستيا ري له و جڼره شه كه بچووكترين شت كاري لځ دهكات بڼو يه هه روا ئاسان نيه كه ځي بداته ده ستي ويست و ئاره زووه كاني جهسته و له و پڼناوه شدا دووچاري كځشه و گيرو گرفت بڼو. كه واته لځره دا شاعير وځنه ي كه سټي ځي پارلمان بڼو ده كځشټ كه نايه وټ رووبه ووي كځشه و گيرو گرفت بڼو ته وه.

شاعير باسي هه ستيا ري ځي دهكات كه نه ك هه ر رووداوي ترسناك كاري لځ دهكات به ځكو له وه ش ده دوټ كه چڼ رووداوي زځر ئاسايي ده يه هژڼڼ و كاريگه ري ځي له سهرې داده نټ به جڼرځكي نه وټ كه كار له راځه وي ژياني بكات. نه مې ترپه ي باران كه له راستيدا باران هم هځمې ژيانه وه و زينده گانيه هم ترپه ي باران ئاوازځكي مځسيقي ځي شې تځدايه كه ده توانين بڼو مين مځسيقاي رځحه و رځحي مځف ئارام ده كاته وه، كه چي نه و ترپه مځسيقيانه وا له نه مې شاعير ده كهن كه بگري. نه مه ش به دوو ئاراسته لځك ده درنه ته وه كه يه كه ميان نه وه يه نه مې نه وه نده هه ستيا ره ته نانه ت ترپه ي باريني بارانېش رايده چڼه كڼڼ و ده يترسڼڼ، به جڼرځكي نه و تڼ كه بيگه يه نټه ئاستي گريان. دووه ميان نه وه يه كه نه وه نده هه ستيا ره ترپه ي باريني باران كه وه كو پځشتر گوتمان له مځسيقايه ك ده چټ كه بڼو رځح لځ بدرټ و زمانې رځحي هه بڼو، راسته وځ كار له رځحي نه مې دهكات و ده يخاته باري جوځه و به ځدا چوونه وه كه نه نجامي نه و جوځه و هه چوونه ش جڼرځك

پاکژبوونهوه بهرهم دښت که ټویش به گریان گوزارشنتی ل دهکرت. واته ټو گریانهی که له ټنجامی گئی لښوونی ترپهی باران بارینهوه درووست دهبت بریتیه له پاکژبوونهوهی ر.ح. واته ټم کهستیه ټوهنده ههستیاره که ترپهی باران بارینیش دهیگهیه ټته ټاستی پاکژبوونهوهی ر.حی.

شاعیر پښتر باسی هاوښتیه تی خیی و شهوو شهقام و شستهو جگه له ټاوهکانی دهکرد. ټستاش باسی په یوهندی خیی و باران و با و شهما دهکات. با ټو رهگزهی ټو سرووشته که ټم و ما ه رووخواوهکان به یه کترهوه ده به ستت و خشهویستی ټو ما ه رووخواوانه دهگواز ټتهوه ب ټو دی ټم. لره دا شاعیر هه ټو ټستی راسته قینهی مر ټیانهی خیی له دهر بښکی شیعی جواندا بهرجهسته دهکات سه بارهت به به شکی زری کمه که ټوانهن له ما ه رووخواوهکان و له گه ه که هه ژارهکاندا دهژین. (با) خشهویستی ټم هه ژارو ب دهره تانانه له ر.حی ټمدا ده ټژت. ټوهشی گرنگه خشهویستی ټمانه له دیدا هه وار ناخات به کو له ر.حیدا جگیر دهبت، ټمهش زیاتر قوئی و به هژی ټو خشهویستیه نیشان ددهات. دیسان ټم له لایه کی ترهوه له ر.گای قسه کردن له سر بای شهما، له لایه ههستیاری و ناسکی خیی دهردهخات له لایه کی ترهوه ناکارایی و لاوازی خیی نیشان ددهات به تایبه تی کات ټ باسی ټوه دهکات که شهما ده توانت ککه کی هژی ټم بشک ټت. ته نانهت شهما که بایه کی همن و فنک و سازگاره ده توانت ټووی شاعیر بگه یه ټته ټاستک که بگری. ټمهش دیسان له لایه ک ناسکی و ههستیاری ټم نیشان ددهات و له لایه کی تریشهوه ج.رک له لاوازی و ب دهسهاتی و ناکارایی ټو بهرجهسته دهکات، که کیی ټم قسانهش ناکارایی و لاوازی مر.ق له بهرامبر چاره نووسی نادیاری خیدا نیشان ددهات.

له گیانی منا ههست ټو و

له سه ه ټبه ندانی دټانا

شهختهی مهرگ دهست پ ټه کا

لره لهم واتی که بارینه

خشهویستی جوانترین ټچیری سر بینه

دهستم ناگاته پرچی خ.ر بی ټمهوه

دهستم ناگاته ټارایشتگای ده مامکهکان بیس ټمهوه.

شاعیر پښتر خیی هاوشهوه دهکرد له گه شهقام و شستهو جگه له ټاوهکاندا واته له گه به شک له توخم و رهگزهکانی سرووشتدا، بهام ټه مجاریان له گه مر.ق ددهوت و له بری خ هاوشهوه کردن له گه ټیاندایاوازی ټوان خیی و ټوان نیشان ددهات. به واتایه کی تر ټوان له جه مسرک داده ټت و خیی له جه مسره کی تر. دیاره لهو

بهراورد کردنه‌شدا خای ده‌بته‌هه‌گری‌خاس‌ته‌باش و پ‌زه‌تیغه‌کان و
 نه‌وانیش ده‌بنه‌هه‌گری‌خاس‌ت و سیفات‌ه‌خراپ و نه‌گه‌تیغه‌کان. ئهم
 باسی ئه‌وه‌ب‌ئه‌وان ده‌کات که له‌گیانی ئهمدا هه‌ست ده‌و که دیاره
 مه‌به‌ستی له‌(هه‌ست) له‌ده‌دا هه‌ستی مر‌فانه‌و ناسکی و هه‌ستیارییه
 واته‌ده‌یه‌وت ب‌ت ئهم خای هه‌میشه‌له‌رووی مر‌یه‌وه‌له‌گه‌وره
 بوون و په‌ره‌سه‌ندن و به‌ره‌و پ‌شه‌وه‌چووندایه، هه‌ر ئه‌وه‌ش وای له‌
 ده‌کات که له‌گه‌ترپه‌ی باران وشنه‌ی شه‌ما و خه‌م و خ‌شه‌ویستی ما‌ه
 رووخاوه‌کاندا بگری. ئهم خاوه‌نی ر‌ح‌کی زیندو د‌کی گه‌رمه‌و ئه‌و
 هه‌سته‌مر‌یه‌ش له‌و ر‌حه‌زیندوووه‌له‌و د‌ه‌گه‌رمه‌وه‌هه‌ده‌قو‌ت.
 به‌ام له‌جه‌مه‌ره‌که‌ی تر که ئه‌وان، د‌یان ته‌زیوووه‌و ر‌حیان له‌
 رووی هه‌ستی مر‌یه‌وه‌مردوووه‌ب‌یه‌له‌سه‌ه‌به‌ندانی د‌یان‌ا‌شه‌خته‌ی
 مه‌رگ ده‌ست پ‌ده‌کات، واته‌ئه‌وان ئه‌گه‌رچی خ‌یان زیندوون به‌ام
 مه‌رگ به‌ره‌م ده‌ه‌نن و د‌یان له‌بری هه‌ستی مر‌فانه‌و خ‌شه‌ویستی رق
 و کینه‌و هه‌ستی د‌ژه‌مر‌یی به‌ره‌م ده‌ه‌ن‌ت. هه‌ستکردنی شاعیر به‌م
 جیاوازییه‌وای له‌ده‌کات که هه‌ست بکات ئهم ج‌ر‌کی جیاوازه‌له‌مر‌ف
 و له‌وه‌ناچ‌ت له‌ره‌گه‌زی ئه‌وان ب‌ت. هه‌رچه‌نده‌ئه‌وه‌ی مایه‌ی خه‌م‌کی
 گه‌وره‌یه‌که‌ئه‌وانه‌ی وه‌کو شاعیر بیر ده‌که‌نه‌وه‌و هه‌ست ده‌که‌ن و ده‌ژین
 ژماره‌یه‌کی که‌من به‌ام له‌رووی مر‌یه‌وه‌گه‌وره‌ترو به‌رزترو
 مر‌ف‌ترن.

شاعیر به‌زمان‌کی ساده‌و ب‌گر‌ده‌توان‌ت گه‌ل‌ک و‌نه‌ی جوان
 به‌ره‌سته‌بکات. ب‌نموونه‌ئهم و‌اته‌به‌واتی (که) (بارین ناو
 ده‌بات. له‌راستیدا ئهمه‌و‌نه‌یه‌کی ته‌واو نامه‌ئلوفه، به‌ام
 و‌نه‌یه‌کی جوان و به‌ره‌م ه‌نی مانا و ده‌لاله‌ت و جوانکارییه. ئهمه‌ش
 توانا و به‌ده‌سه‌واتی شاعیر به‌سه‌ر مامه‌له‌کردن له‌گه‌زمان و و‌نه‌و
 به‌ره‌م ه‌نانی شیعریه‌تدا نیشان ده‌دات. شاعیر پ‌ی وایه‌ئ‌ره‌ئهم
 و‌اته‌ی ئ‌مه‌و‌واتی که‌بارینه. دیاره‌مه‌به‌ست له‌که‌مر‌فه‌و شاعیر
 له‌بری ئه‌وه‌ی ب‌ت له‌م و‌اته‌دا مر‌فه‌کان خ‌یان که‌ده‌که‌ن و گو‌
 له‌هیچ ناگرن، ده‌رب‌ینی که‌بارین به‌کار ده‌ه‌ن‌ت که‌زمان‌کی
 شیعریت‌ره. ئه‌گه‌ر به‌دوای ئه‌و مانایه‌شدا بگه‌ه‌ین که‌ئهم ده‌رب‌ینه
 ه‌ی ده‌گر‌ت ئه‌وا ب‌مان ئاشکرا ده‌ب‌ت که له‌م و‌اته‌دا ئه‌وه‌ندی
 خه‌ل‌قسه‌ده‌کات ئه‌وه‌نده‌گ‌ناگرت، به‌واتا له‌واتی ئ‌مه‌دا
 تا‌کو ئ‌ستا هونه‌ری گفتوگ‌کردن ف‌ر نه‌بووین و که‌س گو‌له‌که‌س
 ناگرت و تا‌کو ئ‌ستا هه‌ر که‌سه‌و ب‌خای قسه‌ده‌کات. هه‌رچه‌نده
 ده‌توانین به‌ئاراسته‌یه‌کی تریش له‌کدانه‌وه‌ی و‌اتی که‌بارین بکه‌ین،
 ئه‌ویش ئه‌وه‌یه‌که‌له‌م و‌اته‌دا که‌س گو‌له‌ئازارو خه‌م و داواکاری و
 ویسته‌کانی ئه‌وانی تر ناگرت به‌تایبه‌تی ده‌ش‌مه‌به‌ست له‌که‌
 هه‌ره‌می ده‌سه‌وات ب‌ت یان ئه‌وانه‌ی که‌له‌پنت و جومگه‌کانی

دهسه ټا تدان. له راستيشدا هروايه نهوې که ده گاته پله يه کی ديارى
دهسه ټات ئيتر له بهرامبهر جه ماوه رو خواره وې څ ټيدا که ټ ده ټت.
به هر جا به روانيني من زياتر ل ټ کدانه وې يه کم ټ و ټاتى که
بارين گونجاو تره چونکه ز ټرينه ي هره ز ټرى څه ټ که له بهرامبهر نهو
هسته ناسک و ټ ټ ټ ټ زيندووه و ټ ټ ټ گهرمه ي نه مې شاعيردا که ټ و ټ
وه ټا من.

کات ټ شاعير نه م و ټ اته به و ټ اتى که ټ بارين ناو ده بات، ټ
سه لماندنى نهو ټ ټ چوونه ي څ ټ نموونه د ټ ټ ته وه به وې که لم
و ټ اته دا جوان ترين ن ټ چيرى سهر ټ ين څ ټ شهويستيه. که واته ل ټ ره دا
په يوه ندييه کی ئاشکراو به ټ ټ ز ده د ټ ز ټ ته وه له ن ټ وان که ټ ي و
سهر ټ ين ټ ټ شهويستيدا. مه به ست له که ټ ي نهو يه که ټ ټ ټ له زمانى
څ ټ شهويستى ت ټ ناگه ن، يان له بڼه ټ اته نهو زمانه نازانن يان ف ټ رى
نه بوون چونکه نهو زمانه سر ټ ش و ئيلهام له ر ټ ح و هه ست و س ټ زو د ټ ي
زيندووه وه وهرده گر ټ ت. پ ټ شتريش نه م باسې نهو ه مان کرد که کات ټ
شاعير نه م شتانه له بوون و ناخيدا ده زين، نهو که سانه ي که
له بهرامبهر څ ټ ي داي ناوون له ناخياندا رق و کينه له دايک ده ټ ت.
کات ټ که ټ ټ ټ له زمانى څ ټ شهويستى ت ټ نه گه ن و نه يزانن ماناى وايه
خودى څ ټ شهويستى له بهرده م گه وره ترين مه ترسيدايه که نهو يش مه ترسى
سهر ټ ين و له ناوچوونه. نه مې شاعير کات ټ ده گاته نهو ت ټ گه يشتنه ي
که څ ټ شهويستى له بهرده م مه ترسى له ناوچووندايه به نيگه رانيه وه
ده ټ وان ټ ت چونکه ده زان ټ ت کات ټ څ ټ شهويستى هره س ده ټ ټ ت ماناى وايه
زيان هره س ده ټ ټ ت چونکه ناش ټ ته سه وري ژيان بکر ټ ت به ټ
څ ټ شهويستى. هر له م کاته دا نهو ي شاعير گوزارشت له ټ تواناى و
ناکارايى څ ټ ي ده کات ټ ټ رينه وې پرچى څ ټ رو ټ س ټ ينه وې هه موو نهو
ده ما مکانه ي که رووى راسته قينه يان قب ټ شاردراوه ته وه. واته نه م
ئاو اته خوازه که بتوان ټ ت رووى راستى شته کان وه کو څ ټ ي و وه کو
نهو ي که هه ن ده ربخات، به ټ ام نهو تواناى يه نيه که نهو ئاواته ي
ټ ټ ته دى. نه م ه ش جار ټ کى تر ناکارايى و ټ تواناى و نائاماده بوون
ټ کردنى کار يان درووستکردنى رووداو نيشان ده دات له واقع ټ کدا
که نهو پ ټ ي وايه واقيعى که ټ بارينه.

نه ي هه ټ ف ټ يوه ناسکه سهر ش ټ ته نازاکه

راکه راکه راکه راکه

تهرمى سهر ش ټ سته م سهر شان و

ناو د ټ و به له مې ته ماشاکه

خنکان ده روازه ي وا ټ ايه

ټ ني ر ټ حت

ټ ناو نيشان و ئا ټ ايه

ئەم ۋاقتە رەنگا ھە .

شاخیر له کا تہ کدا باسی تہ وہ دہکات کہ مردن ہیچ سنوور ک نا ناسات و

شاخیر له کا تہ کدا باسی تہ وہ دہکات کہ مردن ہیچ سنوور ک نا ناسات و

مل که چی یاسا کانی کات و شوئن نییه، لهو ده دوکت که له دووره وه
 بـ نی رـ حی هاوـ دووره که یان هاوـ هـ فـ یوه که ی ده کات و رـ حی
 ئه ویش له شـ وهی وـ اتـ کدا وـ نا ده کات که نه ناویشانی هه یه و نه
 ئاـ . بـ گومان ئه گهر ئه م وـ نه یه له سهر ئاستی تاکه که س
 لـ کبده یه وه ئه و مه به ست ئه وه یه که ئه و تاکه که سه نه یه و نه یه وه
 رووی ئاماده بوونه وه له بواری به ره م هـ نا ندا چ به ره م هـ نانی
 مادی بـ ت یان به ره م هـ نانی مه عنه وی به شداری هه بـ ت و بوونی خـ ی
 به لمـ نـ تـ . ههر بـ یه به که سـ کی بـ ناویشان و بـ ئاـ ناوی
 ده باتـ . خـ ئه گهر له سهر ئاستی گهل یان نه ته وه یان کـ مهـ ئه م
 وـ نه یه لـ کبده یه وه ئه و مه به ست له و هاوـ یه ی که شاعیر له
 باره یه وه ده دوکت ده شـ کهل یان نه ته وه یان کـ مهـ که ی شاعیر بـ ت که
 به درـ ژایی مـ ژوو شکست یان ههر س یان خنکان یان مردن ده رگای واـ
 بووه له به رده میداو ئـ ستاش رـ حی ئه م پـ که ته یه که ده توانین بـ یـ ن
 رـ حی گشتی گهل رـ حـ کـ نییه گه یشتبـ ته ئاستی بـ ند بوونـ . به چه مکی
 هیگـ ی رـ ح یان رـ حی گشتی بریتیه له گه وه ره و ماهیه تی بوون که
 لـ ره دا ده بـ ته گه وه ره و ماهیه تی بوونی گهل یان نه ته وه یان کـ مهـ
 که به پـ ی هه مان پـ وانه ئه و رـ حـ ی که له ده که دا ده خرـ ته به رده م
 لـ دوانه وه هیچ شووناسیکی نییه چونکه به پـ ی هه مان چه مکی هیگـ ی
 شووناس له بوونی ده وـ ته دا پـ ناسه ی هه یه .

شاعیر به رامبه ر به ئه وی هاوـ ی هـ فـ یو پرسیارـ کی نا ئاسایی و
 ته نانه ت وهـ مـ گومانای به رز ده کاته وه سه باره ت به شوئن و پـ که ی
 خـ ی و ده وری خـ ی له خوـ قانندی ئه و باره دا، یان ده وری ئه و له
 گه یانندی ئه م به و باره نا ئاساییه دا. دیاره به جـ رـ کـ له گومانه وه
 ئه می شاعیر له و ده پرسـ ت داخـ ئه م خـ ی گونا هـ ی کردووه و ئه وه ی که
 ئه مـ رووبهـ ووی ده بـ ته وه سه رئه نجامی ئه و گونا هـ یه یان ئه م خـ ی
 بـ گونا هـ و ئه وی هاوـ ی هـ فـ یو فـ ی داوه ته ئه و باره و دـ خـ وه؟
 له راستیدا شاعیر باسی خـ ی ده کات له نـ و کفـ کی سپیدا که واته به و
 پـ یه ده بـ شاعیر مردبـ ت بهـ مـ ئه وه ی جـ گای پرسیاره ئه وه یه که
 شاعیر دوا ی مردنی خـ ی ئه م قسانه ده کات، بـ یه لـ ره وه راسته و خـ
 تـ ده گه ین که شاعیر باسی مردنی مه عنه وی خـ ی ده کات و ناراسته و خـ ش
 وای نشان ده دات که ئه و هـ کاری ئه م مردنه مه عنه وییه ی ئه مه .
 ههروهک دیسان هه مان پرسیار ی پـ شوو به رز ده کاته وه سه باره ت به وه ی
 که داخـ ئه م خـ ی گونا هـ ی کردووه یان ئه وی هاوـ ی هـ فـ یو
 سپاردوویه تی به وـ اتی ره نگاـ هـ که مه به ست له وـ اتی ره نگاـ هـ ش
 وـ اته که ی خـ یه تی. دیاره لـ ره دا وـ اتی ره نگاـ هـ ش ده ربـ یـ نـ که که
 سه ره تایی بوونی ئه و وـ اته ده رده خات که واته. ئه وه ی لـ ره دا له

ئاستى نەبىنراي دەقەكەدا ئاشكرا دەبەت ئەوۋەيە كە ئەمى شاعىر لە
 وەتات بە جەماۋەو پەدەچەت ئەۋى ھاۋىي ئەمى لەرە بەجە ھەشتەت و
 خەي بەرەو وەتات و جەگايەكى تر رەشتەت. راستە ئەمى شاعىر خاۋەنى
 ھەست و سەزو خەيايەكى زەر دەۋەمەندى تايىبەتى و تاكە كەسى خەيتى
 بەلام لەگە ئەۋەشدا ۋاي دەردەبەت كە دووركەوتنەۋەي كەسەكى نەزىك
 و خەشەۋىست دەۋرى كاريگەر دەبىنەت لەۋەدا كە مەقە بگەيەنەتە
 ئاستى بەزارى و خەمى گەۋرە ھەست كەردن بە تەنيايى و بە
 گەشەگىرىيەكى ئەۋەتە كە سەرئەنجام ھەستكەردن بە مەرگى مەعنەۋى
 بەرھەم بەنەت. واتە ھەچەندە دەشە شاعىر گوزارشت لەۋ ھەستە زەر
 تايىبەتەي خەي بىكات بەلام لەگە ئەۋەشدا ھەۋەدەت لە رەگاي
 بەشدارى پەكەردنى ئەۋى ترەۋە لە چارەنوۋس وخەم و ئازارو ھەست
 كەردنەكانىدا تەنيا نەبەت چۈنكە تەنيايى لە بارەكى لەۋ جەردەدا ۋا
 لەمەقە دەكات كە نەتوانەت لە بەردەمى ئەۋ چارەنوۋسەدا خەي
 رابگەرەت، بەشدارى پەكەردنى ئەۋى دى لە روۋى دەروۋنەۋە كاريگەرى
 پەزەتەيى دەبەت چۈنكە ھەست دەكات كە تەنيا نەيە، لەردەدا سەربارى
 گوزارشت كەردنى شاعىر لە ھەستە تايىبەتەكانى خەي كە ديارە ئەۋ
 ھەستانەش ھەمان ھەستە مەيە مەۋدا قوۋەكانن، ديسان ئاراستە
 جۈمەيە ھەيە يە خەي كەردنەۋەي خەي يان گەيشتن بە جەرەك لە پاكر
 بوۋنەۋە. ئەمەش بە تەۋاۋەتى لەگە ئەۋ بەچوۋنەي تەماس ستەرن
 ئىللىيەتدا يەك دەگرەتەۋە كە پەي ۋايە دەق يان (شىعر) تەنيا
 گوزارشت كەردن نەيە لە خودى تاكە كەسى بەرھەم ھەن بەكە ھەۋەدانە
 بە دوۋر كەوتنەۋەش لە خودى ئەۋ تاكە كەسە خەي.

ئەي بىزى دەرگاي داخراۋ

ئەي بىمەر زىندوۋى كوژراۋ

ئەي لەم شتە سەيرانە

ئەي لەم وشە لەناۋخە كوژراۋانە

خەۋنەكى سەيرە لەرە بوۋن، يا ناۋنانى

پەرسەيەكى سەيرە پەكەنن يان گريانى.

شاعىر پاش ئەۋەي بە دۋاي ئەۋەدا دەگەتەت كە بزانەت داخە خەي
 ھەكەرى ئەۋ چارەنوۋسەي ئىستايەتى يان ھاۋىي ھەتەتوۋەكەي، پەدەچەت
 جەرەك لە دەنيايى لەلا دروۋست بوۋبەت بەۋەي كە ھاۋىيەكى بە تەنيا
 بەجەي ھەشتوۋەۋ مانەۋەش بە تەنيا ھەكارەكە بە كەسەكى ھەستيارو
 ناسكى ۋەكە ئەم كە ترپەي باران و شەنەي شەمايش دەتوانن
 بىگرەنن، يان بگاتە ئاستى خەي لەگە شەستەي راکشاۋى تەنىشت
 شەقامە چەكەكانى شەۋ ھاۋشەۋە بىكات، واتە بگاتە ئەۋەي كە ھەست بە
 مەردنى مەعنەۋى خەي بىكات. لەم كاتەدا جارەكى تر ۋاي نىشان
 دەداتەۋە كە تەنيا مەكەكى كەش و مات و ئەۋ ديوۋى دەرگا داخراۋەكان

جڳاي ئارام گرتن و حهوانهوهن. بښه لايهنگري څي بډ ده رگا
 داخراوهکان دهرده بډت که دهش لهو ديوي ئه و ده رگا داخراوانهوه
 مرځځکي تهواو زيندوو به هه موو مانايه کي ئاماده بوون ئاماده بووني
 هه بډت يان دهش مرځځگي تهواو مردووي تډا بډت نهک وهکو دهره وهو
 سهرشه قامه کان که پډه له مرځځي نيوه زيندوو نيوه مردو يان باشتري
 بډين مرځځگه لځ که له رووي جهسته يي و فيزيکيه وه زيندوون به ځام
 له رووي مه عنهوي و دهروونيه وه مردوون. ئه مي شاعير دڙي ئه و
 حا ځه تي نيوه مردوو نيوه زيندوو هه چونکه پډي وايه مرځځي لهو جځره
 ناتوان ځه له هيچ بوار ځکدا ئاماده بووني څي بسه لم ځځت و هيچ
 بهرهم به ځځت. له راستيشدا ئه گهر له ځو دهقه که وه به ئاراسته ي
 دهره و بچين واته بډ ځو واقعي کځمه ځايه تي ئه و کځمه ځه ي که
 دهقه که ي تيا دا بهرهم هاتووه که بريتيه له کځمه ځي کورده واري،
 تهوا له رووي پهره سندن ي کځمه ځايه تيه وه ده توانين بډين مرځځي
 کورد مرځځکي نيوه زيندوو نيوه مردووه واته هر ئه وه يه که
 ژيان ځکي ساده بهر ځه کات ئه گينا له رووي بهرهم هځناني
 شارستان ځتیه وه به در ځايي مځوو ئاماده بوون ځکي تهوت ځي نه بووه که
 لهو ئاسته دا بوو بډت که بکهر ځتي ئه و بسه لم ځځت. زيندوويش کات ځ
 ماناي هه يه که مرځځ له ئاستي بکهر دا بډت. شاعير ته واري نيوه
 زيندو نيوه مردووه به زيندووي کوژراو ناو ده بات و لايهنگري کځتايي
 هاتني ته و باره شل ځه ناکاره يه يه به جځرځ که دهخواز ځت ته و
 پځکها ته يه بمر ځت له وه باشتري که به و جځره بم ځځته وه.

شاعير ته و باره ي که تيايدا مرځځ ناکاراو لاوازه و له ځوان مردوو
 زيندوودا ماوه ته وه به بار ځکي سهر دهران ځت، بار ځکي تهوت ځه پډي
 وايه شته کان له ناو ځياندا يان له خودي ځياندا کوژراون. هر
 ئه مه ش ده يگه يه ځته ته وه ي که پډي وابډت له واقعي ځکي لهم جځره دا
 مه سه له ي بوون وهکو خهون وايه، خهون ځ که به ديهاتني مايه ي
 گومانه. هر لهم واقعيه داو په يوه ست به مه سه له ي بوون، ځسه لماندن
 و به بکهر بوون يان مه سه له ي مردني تهواوه تي له فهزايه کي ئا ځو
 په ش ځودان. فهزايه ک که تيايدا ديواري ځوان پځکهنين و گريان
 ده ځځت. له پشتي ئه م بډچوون و لځکدانه وه يه وه ده لاله تي
 تځکه ځاوبووني ناسنامه کان يان لاوازي ناسنامه کان بډ به ده ست هځناني
 خاص ځتي تهواوه تي ځيان بهرهم دځت. ئه م تځکه ځاوبوونه ش بډ کځمه ځي
 رځه ځاتي به گشتي و بډ کځمه ځي کورده واري به تايبه تي شت ځکي
 ئاشکراو له بهرچاوه و هه تا زه مينه ي پهره سندن ي کځمه ځايه تي نه گاته
 ته و ئاسته ي که تکه که س بډته خاوه ني شووناسي تايبه تي څي تهوا
 شووناسي زيندوو له شووناسي مردوو جيا ناکر ځته وه.

له کځم دا بهزه مان دووم

من نازانم ئەڤم يان وهك دووريت
له ناو جهستهي خاڤما نووستووم
مسيقايهكي سهيره گهر هاتوو گه يشتمهوه
نهرم نهرم له دهرگاكي سهرم ئەدات
ئاي له تهرمي چاوهڤواني و
له كارواني شهوه تڤك شكاهكان.

شاعير داوا له ههمان كهس يان ههمان هاوڤاي دوور يان ههڤاتوو
دهكات كه له كڤاي دابهزڤت كه له راستيدا وا دهردهكهوڤت شتڤكي تر
بدوڤنڤت كه بووه ته بارڤكي گران بڤي كه ئهويش ئهگهر راستهوخڤ وهكو
هاوڤاكي لڤكي بدهينهوه ئهوا دهشڤ مه بهست خهمي هاوڤاكي بڤت كه
دووري و رڤيشتنى ئهوو به تهنيا بهجڤ هڤيشتنى ئهم ئهو خهمي درووست
كردبڤت و ئڤستا وهكو بارڤكي گران ئهمي بڤزارو ماندو كردبڤت.
ههروهك دهشڤ له ئاستڤكي فراوانتردا سهيري ئهو داواكارويه بكهين و
واي لڤك بدهينهوه كه مه بهست خهمڤكي گهوره تر بڤت كه ئهويش يان
خهمي گهل و نه ته وهكي بڤت كه دواكهوتووي و مانه وه له پهراوڤزي
مڤژووداو ژڤردهستهيي و كڤيلهيي ئهو پڤكهاتهيه كه ئهم ئه ندامڤكه
لڤي و خاوه ني ههستڤكي زڤر ناسك و حساسيشه ئهوي لا درووست كردبڤت
و بڤي بوو بڤته خهمڤكي گهوره و ئڤستا بخوازڤت كه لهو خهمه رزگاري
ببڤت. ههروهك دهشڤ رووبهري خهمه كه له وهش فراوانتر بڤت و بريتي
بڤت له خهمي ئهو بڤ ههموو مرڤقايه تي له پاي ئهو سووكاياه تيانهي كه
رڤژانه به كه رامي تي مرڤق و به مرڤقايه تي دهكرڤت. ئهمي شاعير ئهم
خهمه بڤزاري كردووه و دهيهوڤت لڤي دهر باز بڤت ههرچه نده بڤ كهسڤكي
ههستياي لهو جڤره رزگار بوون له خهم و ئازارو نيگه راني شتڤكي
مه حاڤ و چاوهڤوان نه كراوه.

ئهم دڤنيا نيه له وهي كه داخڤ له جڤگاي خاڤيدا جڤگيره يان دهجوڤڤت
و رڤگا دهكات. ئهمهش ئهو باره دهروونيه نائاساويه نيشان ده دات كه
ئهوي تڤدايه كه دهتوانين بڤڤين له راستيدا وهكو سه فهرڤك وايه له
نڤوان ئڤستا و داها توودا. ئهو ئڤستا له بارڤكي خراپدايه، ههروهك
له وهش دڤنيا نيه كه ئايندهي له وهي ئڤستاي باشت ر ده بڤت، ئهمهش
ئو چاره نووسه ترسناكهيه كه مرڤقايه تي به گشتي به دهستيه و
ده ناڤڤنڤت. ئهم نازانڤت داخڤ دهڤوات يان وهكو چڤن دووري هاوڤاكي
شتڤكه له ناو جهستهيدا جڤگيره مانه وهي خاڤيشي ئاوا جڤگيره و
ناگڤڤڤت يان لڤي جيا نابڤته وه. ئهمهش ماناي ئهويه كه دووري ئهو
له بووني ئهمدا جڤگايهكي دياي ههيه و نهك ناتوانڤت له يادي بكات
بهڤكو بهشڤكي سه رهكي خهم و ئازارو ههست به تهنيايي كردن و ته نانه
ههست به مردن كردنيسي پهيوه ندي به دووري ئهوه وه ههيه. كهواته
لڤره دا به تهواوي ئهوه ئاشكرا ده بڤت كه شاعير له ئه نجامي

په رتېوون و دوور كهوتنه وه له ئهوى هاوېى دوور يان هېا توو وای
لېها تووه كه شهوانه دواى خوار د نه وهى گوېاوى تا به تهنيا به
شه قامه چې هكاندا بگه تته وه و خې هاوشېوه بكات به شېسته
مردووه كان و جېگه لى ئاوه كان كه ئه وهش ئه وپه ي تهنياىى ئم نيشان
ده دات. ئم وه كو خه ونېك سىرى به يه ك گه يشتنه وه ده كات و ئه
خه ونهش زېر ناسك و پې بايه خ باس ده كات و به مېسقا ناوى ده بات،
مېسقا يه ك كه به هېمنى له ده رگای سىرى ده دات. ئه مهش ئه وه
ده گه يه نېت كه مه سه لى به يه ك گه يشتنه وهى ئم و هاوېىكه ي كه ده ش
له ئاستېكى تردا به يه ك گه يشتنه وهى خېشه ويستان بېت يان به يه ك
گه يشتنه وهى هه موو مرې قا يه تى بېت، وه كو ئه مېسقا يه وا يه كه
هارمې نياى كې كړ د نه وهى هه موو مرې قا يه تيه ئه مېسقا يهش ئاراسته
سىر ده كړېت ئه وهش ماناى وا يه ئه مېسقا يهش به يه كتر گه يشتنه وه
كه كې بوونه وه به يه كتر گه يشتنى هه موو مرې قا يه تيه به عه ق و له
سنوورى عه قېدا ده بېت و ده گاته ئه نجام.

كاتى گه يشتنه وه يان به يه كتر گه يشتنه وه هېنده گرنك و بايه خداره
وه كو مېسقا يه كى هېمن سىر ده كړېت كه له ده رگای سىرى ئم ده دات،
ئم له بارېكى شلې قدا يه و ناتوانېت بېيار بدات كه داخې به هېمنى
ده رگای لې بكا ته وه يان خې لې بې ئاگا بكات. ئه نجا ئه گهر خې لې
بې ئاگا كړد، ئايا ئه و پاشه كشه ده كات يان به شېوه يه كى توند تر
دېته پېشه وه؟ واته ئم له وه دېنيا نيه كه ئايا ويست و ئاره زووى
به يه كگه يشتن و يه كگرتنه وه تا ئه و ئه ندازه يه به هېزه كه ئم و
هاوېىكه ي يان له ئاستېكى فراوان تردا هه موو مرې قا يه تى كې بكا ته وه.
ئهمه لېره دا به رجه سته ده بېت له ئاستېكى قوې تردا برىتيه له
كېمه لايه تى بوون كه ئه وهش چه مكېكى سېسېلېجيه و مرېق به سرووشى
و به غه ريزه مه خلو قېكى كېمه لايه تيه به مېام زېرجار به رژه وه ندى و
ويستى ده سه بات به جېرېك كې نترېى ده كات كه ئاستى كېمه لايه تى
بوونى زېر لاواز ده كات، به جېرېكى ئه وتې له برى خېشه ويستى و
برا يه تى و يه كېوون، رق و كينه و دوژمنا يه تى و په رتېوون ده بېته
خاسېتى ديارو با اده ستى كېمه لايه تى و مرې قا يه تى و له بارېكى وه هاشدا
رايه هكانى په يوه ندى و پېكه وه به ستن و پېكه وه ژيان لاواز ده بېت و
به و پېشه ديوارى ئه ستوورى لېك دابېان و لېكتر تېنه گه يشتن درووست
ده بېت. سىر ئه نجامى ئه وهش مرېق يان تاكه كانى كېمه لايه تى به تايبه تى ئه
نوخه يه كى كه هه ستيا ريه كى سىروو ئاسا ييان هه يه ده كه ونه بارى هه ست
به تهنياىى كړدن و گېشه گيره وه. ئه و ده مهش هه سكردن به جېرېك له
مردنى مه عنه وى يان ده روونى سىره هېده دات كه ئه وهش سه خترين و
دژوار ترين ئازارى رېحى و ده روونى به مرېق ده به خشېت و تاكه كه سى
زىندوو له رووى فزيكى يان جه سته يه وه هه ست به جېرېك له مردن

دهكات كات ههست دهكات ته نياو بـكهس و بـ هاوده مه. ئـستا ئـمى شاعير لهو باره شـقه دهروونيه پـ ئازاره دايه و هه رچه نده له رووى جهسته ييه وه زيندوو بهـام له رووى معنه وييه وه يان له رووى رـحى و دهروونيه وه ههست به جـرـك له مردن دهكات.

سه رئه نجام ده توانين بـين ئـم شيعره ي سه لاح محمه د برىتويه له سه فـهـرى مـرـقـكى ههستيار له جوگرافى بوونى تايبه تى و تاكه كهسى خـيه وه بـ نـو واقع و بـ نـو كـمه له ژـر كاريگهـرى پاـنهـرى غهـريزهـى مـرـقـانه و ويستى كـمهـايه تى بووندا . بهـام له كـمهـگـاى هاوچهـرخدا به شـوهـيه كى گشتى رايهـله رـحـيهـكانى پـكهـوه بهستنى تاكهـكان و ههـندـ جار ويستى كـمهـايه تى بوونيش لاواز ده بن و به جـرـك كاـ دهـبنه وه كه بهـره وه ههـرهـس دهـچـن. لهـم كاـتهـدا تهـنـيا رايهـ و ويسته مادي و غهـريزهـيهـكان دهـبنه هـكـارى كـبوونه وه و پـكهـوه بوون و كـمهـايه تى بوون كه له بارـكـى وهـهاشدا رووبهـرـكـى ئهـوتـ بـ كاركردى ههسته رهـسـن و راسته قينهـكانى مـرـقـ نامـنـته وه و لهـم كاـتهـشدا مـرـقـى ههستيارى لهو جـرهـى كه كهـسـتى قسهـكهـرى شيعره كه بهـرجهـستهـى دهكات، دهكهـوتـه بـارى تهـنـياى و گـشهـگـيريه وه ههست دهكات كهـسـكى تهـنـياو بـ هاوـ و بـ هاوده مه، بـيه له نـو رهـگـزه بـ گـيانهـكان و له نـو توخمهـكانى سرووشـدا ههـوى دـزينه وهـى هاوـ و هاوـدهـم دهـدات و خـيان لهـگهـ هاوشـو دهكات، ئهـوهـش بهـمهـستى شاردنه وهـى بـارى تهـنـياى خـي و بـ خـرزگار كردنى له مهـترسيهـكانى تهـنـياى و ههست به تهـنـياى كردن و بـ خـدهرباز كردن لهو باره دهروونى و ههستيهـى كه تيايدا ههست به مردنى رـحى و معنهـوى دهكات، واته خـ هاوشـوهـكردنى كهسى قسهـكهـرى شيعره كه لهـگهـ شه قام و شـسته و جـگهـله ئاوهـكانى شهوانى درهـنگـدا بـ ئهـويه كه لهو بارو دـخـدا واى نيشان بدات كه تهـنـيا نيه بـ ئهـوهـى خـى له ئازاره سهختهـكانى تهـنـياى و له مهـترسيه سهختهـكانى ههست به تهـنـياى كردن رزگار بكات. ئهـگهـرچى ئهـوه ئاشكرايه كه كهـلتوورو عهـقـى كـمهـى هاوچهـخ ئهـو كهـلتوورو عهـقـيه كه له گهـ خـيدا ههستكردن به تهـنـياى و گـشهـگـيرى مـرـقـ دهـنـت و له ههـمان كاـتـيشدا مـرـقـ وهـكو تاكه كهس و له دهـره وهـى عهـقـى دهستهـجه مى نيشان دهـدات كه ئهـويش مـرـقـكى تاك و تهـنـيايه. دياره له كـمهـى دواكهـوتووى وهـكو ئـمهـشدا ئهـو تاكه كهسه ناكاراو نا ئامادهـيه و ناتوانـت بوونى خـى بسهـلمـنـت بـيه به ئاشكرا وهـكو بوويه كى ههـشه لـكـراوو چاره نووس ناديار دهـرده كهـوتـ. سه لاح محمه د لهـم شيعرهـيدا وـناى مـرـقـكى تهـنـياو گـشهـگـيرى نـو كـمهـمان بـ دهكات كه له ژـر كاريگهـرى دهـركهـوتنى كهـلتوورى كـمهـى هاوچهـرخ له لايهـك و بوونى ئهـنتـلـلـزىانهـى مـرـقـيش وهـكو تاكه كهس له لايه كى تره وه كه بوويه كه مادهـم بهـرهـمى يه كهـم

هه ټه يه کهم گونا هه و ټه څي یشی بوویه کی ټه ټه زو ته موو مژاو یی ه
که واته ټه سوده یی و هه وانه وه و ټه ارام گرتنی شته کی مه ټه ټه یان
چاوه ټه وان نه کراوه. کاته ټه مرغه له بار کی وه ها ترسناک و ټه له
نیگه رانیدایه، به ټه چوونی ټه می شاعیر گونا هه ټه ټه نجام ده درټه که
ټه ویش گونا هی ټه هه، که ټه ویش له خوار دنه وه ی گو ټه او ی ټه دا څی
ده بین ټه وه که ده ش ټه له ټه نجامی ټه وه گونا هه ټه هه دا ټه که که سی
هه ستیار که م ټه له هه ستی ته نیایي و له گه شه گیری هه که ی که م به ټه وه وه
به وه ش که م ټه باری شانی سووک به ټه ت. واته گونا هی ټه له سنووری ټه م
ده قه دا وه کو ج ټه ر ټه که له هه و ټه ی رزگار بوون وایه له وه باره ټه ټه زه ی که
ټه که که سی هه ستیاری تیادا ده ژی له گه مه ټه ی هاوچه رخدا.